

FYTOSANITAIR BELEID

Ton van Arnhem (LNV): 'Wij moeten in l

Bloembollen gaan de hele wereld over. Dat gaat echter niet vanzelf. Importerende landen buiten de Europese Unie stellen eisen aan die bloembollen. Het overleg daarover voert onder meer Ton van Arnhem van het ministerie van LNV. Eerste aanspreekpunt in de sector is voor hem Anthos, maar indien nodig komt ook de KAVB in beeld. Zoals bij het onderwerp aardappelmoeheid.

Tekst: Arie Dwarswaard
Foto: René Faas

Een diplomaat met kennis van de land- en tuinbouw. Zo is de functie van Ton van Arnhem bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit het beste te omschrijven. Vanaf 2000 is hij degene die met landen buiten de Europese Unie, de zogenaamde derde landen, de onderhandelingen voert op fyto-sanitair terrein. Hij doet dat niet alleen, maar samen met Bert Rikken. "We hebben in 2005 de wereld buiten de EU verdeeld. De hoeveelheid werk nam zodanig toe, dat dit noodzakelijk was. Bovendien is er nauwe samenwerking met de PD. Bij bilateraal overleg is de PD vrijwel altijd aanwezig voor technische ondersteuning."

Van Arnhem heeft onder meer de drie grote bollenlanden buiten de EU onder zijn hoede: de Verenigde Staten van Amerika, Japan en China. "Aan die drie heb ik mijn handen vol." Een kwart van zijn werk speelt zich in het buitenland af. "Ik ben vanuit Nederland dan de delegatieleider. We gaan jaarlijks in overleg met onze partners in die landen. Dat is een aanpak die beter werkt dan alleen maar in actie komen als er problemen zijn."

KADER SCHEPPEN

Het werk van Van Arnhem en zijn collega's is veelomvattend. De essentie ervan is helder. "Wat wij doen is proberen een kader te scheppen waarbinnen bedrijven uit Nederland en

derde landen met elkaar zaken kunnen doen. Onze taak daarin is het voeren van bilateraal overleg over fyto-sanitaire aangelegenheden."

Dat overleg kent een paar wezenlijke uitgangspunten, die internationaal erkend zijn. Zo mag een land geen fyto-sanitaire barrières opwerpen om de eigen markt te bevorderen. "Als een land verlangt dat een product vrij is van een bepaalde aandoening, dan moet daar een wetenschappelijke onderbouwing aan ten grondslag liggen. Als het land bijvoorbeeld kan aantonen dat een bepaalde ziekte niet voorkomt, dan kan het van andere landen eisen dat hun producten vrij zijn van die ziekte. Daarnaast is er de International Plant Protection Convention (IPPC) waarin ook allerlei afspraken zijn gemaakt over het internationa-

Sinds enkele jaren is de trend zichtbaar dat fyto-sanitaire eisen van exportlanden steeds meer directe gevolgen kunnen hebben voor de teeltbedrijven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan eisen die gesteld worden aan de teeltlocatie en het aanpakken van problemen aan het begin van de keten. Vandaar dat het voor brancheorganisaties als LTO, NBvB en KAVB steeds belangrijker wordt om, samen met de handelsorganisaties, direct betrokken te worden bij fyto-sanitaire ontwikkelingen welke grote gevolgen kunnen hebben voor de primaire productie. De organisaties zijn hierover in gesprek met LNV en PD.

le handelsverkeer in relatie tot plantenziekten. De basis in IPPC-verband is dat je elkaar vertrouwt. Met die informatie in je koffer ga je op stap." Het ministerie doet dat niet louter voor zichzelf, stelt van Arnhem. "We doen dat om het bedrijfsleven op weg te helpen en te houden. We voeren dan ook regelmatig overleg met de handelsorganisaties van de sectoren groenten en fruit (FrugiVenta), snijbloemen en potplanten (VGB), aardappelen (NAO), uitgangsmateriaal (Plantum NL) en bloembollen en boomkwekerijgewassen (Anthos). We hebben daarbij de afspraak dat als er zaken aan de orde zijn die ook de teelt raken, dat de handelsorganisaties contact opnemen met de teeltorganisaties."

GOED LEZEN

Nederland speelt in de internationale handel van land- en tuinbouwgewassen een bijzondere rol. Het is na de VS de grootste exporteur van land- en tuinbouwgewassen en ook een van de grootste importeurs en re-exporteurs. Dat betekent enorm veel handelsstromen van honderden verschillende producten. Nederland heeft er dus belang bij dat zoveel mogelijk handel zo onbelemmerd mogelijk kan plaatsvinden. Dat is een positie die maar een paar landen in de wereld hebben. Het is dus van belang om de ontwikkelingen op het terrein van ziekten en plagen goed te volgen. In Nederland doen Van Arnhem en zijn collega Rikken dat niet alleen. "We krijgen veel technische informatie van de PD. Daar zitten de deskundigen, waar wij altijd een beroep op kunnen doen. Als er ergens een wijziging in de regelgeving is, dan gaan we met elkaar na wat dat voor de Nederlandse export betekent. Dat betekent dus een grote mate van alertheid, van goed lezen. En als een land wijzigingen publiceert, heb je zestig dagen de tijd om daar op te reageren. Dat lijkt veel maar het moet wel via de Europese Commissie. Ook al zijn die lijnen kort, snel handelen is toch geboden."

GEEN ZORGEN

De wijziging in de AM-richtlijn binnen de Europese Unie is voor het werk van Van Arnhem ook van belang. "Ik heb in de landen waarvoor ik verantwoordelijk ben duidelijk gemaakt dat

1925

Op landgoed Groenendaal wordt de Flora van Heemstede gehouden, de eerste internationale volleggrandstentoonstelling van bloembollen en andere sierteeltproducten

1928

Na jarenlang op allerlei locaties in Haarlem te hebben gezeten betreft de AVB haar Eigen Gebouw, dat als eerbetoon aan de eerste voorzitter Jacob Krelage het Krelagehuis wordt genoemd

1935

De vereniging viert zijn 75-jarig bestaan met onder meer de tweede Flora van Heemstede. Na 67 jaar komt er een einde aan het bewind van de Krelages. A. Verhage wordt de eerste voorzitter die niet uit de sector komt

het buitenland zorgen voor vertrouwen'

Ton van Arnhem: 'Japan past zich op een volkomen natuurlijke manier aan'

die verandering op handen is. Ik heb daarbij aangegeven dat die landen zich geen zorgen hoeven te maken over de fytosanitaire aspecten. Ik heb uitgelegd dat de sector bezig is met het ontwikkelen van een helder tracking and tracing systeem, waardoor ze gegarandeerd bloembollen krijgen die zijn geteeld op AM-vrije grond. Ik hoop dat ze daarin vertrouwen hebben. Dat is toch de basis van ons werk. Wij

moeten in het buitenland zorgen voor vertrouwen." In mei reist hij weer naar de VS. Dan wil hij de plannen van de sector gaan toelichten. "Ik ga er van uit dat er een betrouwbaar systeem komt. Dat is noodzakelijk. Het moet volstrekt helder zijn dat elke bol aantoonbaar van een AM-vrij perceel komt. Ik ga daarbij niet over de keuze die bedrijven maken. Alles op AM-vrije grond is wel een helderder keuze

dan een combinatie. Het is goed mogelijk dat het buitenland daar toch vragen over gaat stellen. Twee percelen, één schuur, bollen die dan niet met elkaar in aanraking komen, dat moet je goed kunnen aantonen. Ik pleit in ieder geval voor een inzichtelijk systeem van tracking and tracing, dat voor de afnemende landen begrijpelijk is. Welke keuze de teler daarin wil maken, dat is aan hem."

MEER EN LASTIGER

Hoewel enerzijds de grenzen steeds verder opengaan, signaleert Van Arnhem tegelijkertijd een groeiende hoeveelheid werk op zijn terrein. "We zien dat in de loop van de tijd het aantal dossiers toeneemt, en de complexiteit ervan ook groeit. Dat betekent dat er steeds meer en vaker een beroep wordt gedaan op LNV."

Volgens Van Arnhem zijn er twee hoofdredenen voor deze ontwikkeling. In de eerste plaats bouwen steeds meer landen hun subsidies op agrarische producten af. Om de eigen markt dan toch nog te beschermen wordt gezocht naar non-tarifaire regelingen. Een andere reden is de stand van de techniek. "Wat wij zien is dat de opsporingstechnieken voor allerlei ziekten steeds preciezer worden. Steeds vaker wordt de detectiegrens ook de tolerantiegrens."

Discussies met landen die producten uit Nederland importeren lopen via de wegen der geleidelijkheid. "Het open krijgen of open houden van een grens is een kwestie van lange adem. Dat regel je niet eventjes in een bezoek. Het is daarom ook belangrijk dit werk voor een langere periode te doen. Je bouwt een relatie op met een land, en dat kost tijd."

Dat een langdurige, goed onderhouden relatie zijn vruchten kan afwerpen, leert bijvoorbeeld Japan. Aanvankelijk was het allemaal multolerantie voor Japan, sinds vorig jaar is het land op een aantal virussen toleranter geworden. "Ik vind dat een flinke stap vooruit. Japan is gaan beseffen dat die nul niet voor alle virussen te handhaven viel, omdat ze in eigen land datzelfde virus ook hebben. Dat levert dit resultaat op. Japan past zich aan op een volkomen natuurlijke manier. Daar zijn we blij mee, omdat van zo'n beslissing toch een olievlekwerking uitgaat. En hier zie je het effect van het jaarlijkse overleg."

1953

Voorzitter Van Nispen tot Pannerden ontvangt uit handen van koningin Juliana het predikaat Koninklijk voor de vereniging. Vanaf dat moment heet de vereniging KAVB

1955

De KAVB wordt internationale registratie- autoriteit voor tulp, hyacint en bijzondere bolgewassen

1960

De viering van het 100-jarig bestaan van de KAVB en de eerste Floriade aan de voet van de Euromast in Rotterdam. Per postkoets reist Clusius van Istanbul naar de Coolsingel in Rotterdam